

**Frieze
Preventie
Aanpak**

Feiten & cijfers

Inzicht en impact
Tusskentiids en toekomst

Dé regionale preventie-infrastructuur voor Fryslân

Met de Friese Preventieaanpak zijn we binnen vijf jaar gekomen tot een krachtige regionale samenwerking met vele partners op het gebied van preventie. Dit gaan we verder voortzetten en versterken. De Friese Preventieaanpak is dé regionale preventie-infrastructuur voor Fryslân. Alle 18 Friese gemeenten en diverse (kennis)instellingen werken aan de ambitie: **Een goede gezondheid en welzijn met gelijke kansen voor iedereen in Fryslân.**

Ons doel

Ons doel is om een goede gezondheid en een gelukkig leven in alle levensfasen en voor iedereen mogelijk te maken. Daarbij zien we preventie breed 'van voorkomen dat' tot 'voorkomen van erger'.

Vanuit de Friese Preventieaanpak hebben we aandacht voor allerlei factoren die van invloed kunnen zijn. Denk aan iemands leefstijl, leefomgeving, opvoeding, bestaanszekerheid en de toegang tot zorg en voorzieningen. Voor al deze factoren is een stevige netwerksamenwerking ingericht, geborgd binnen onze coalities en ketenaanpakken.

Cijfers & feiten

18 jaar en ouder in Fryslân

De afgelopen vijf jaar hebben we in gezamenlijkheid veel bereikt, maar onze inzet blijft hard nodig voor een goede gezondheid en gelijke kansen voor iedereen in Fryslân.

Bron: Gezondheidsmonitor
Volwassenen en Ouderen 2024, GGD'en, CBS en RIVM.

52%
heeft
overgewicht

15%
rookt

12%
heeft moeite
met rond-
komen

11%
is (zeer)
sterk
eenzaam

14%
is mantel-
zorger

(Minimaal 3 maanden en/of
minimaal 8 uur per week)

50%
voldoet aan
de beweeg-
richtlijn

(Matig intensieve inspanning
+ bot- en spierversterkende activiteiten)

Organisatiestructuur

**Platform
Ervaringskennis**

Bestuurlijk platform
Inhoudelijke
verantwoordelijkheid met
mandaat op inhoud

Kenniswerkplaats

Programmateam

Lokale aanjagers in alle 18 gemeenten

**Versterken
sociale basis**

**Positieve
gezondheid**

5 jaar Friese Preventieaanpak

2020 – 2025

Bouwen aan een gezondere toekomst

Wat begon als een gezamenlijke ambitie om gezondheid en welzijn met gelijke kansen voor iedereen in Fryslân te versterken, is uitgegroeid tot een krachtige beweging waarin we samen met al onze partners bouwen aan een gezondere toekomst. Vijf jaar is pas het begin. De maatschappelijke uitdagingen zijn groot en de urgentie om in te zetten op preventie is alleen maar gegroeid. **Samen kunnen we de komende jaren nóg meer impact maken.**

Anneke Meijer
Programmamanager
Friese Preventieaanpak

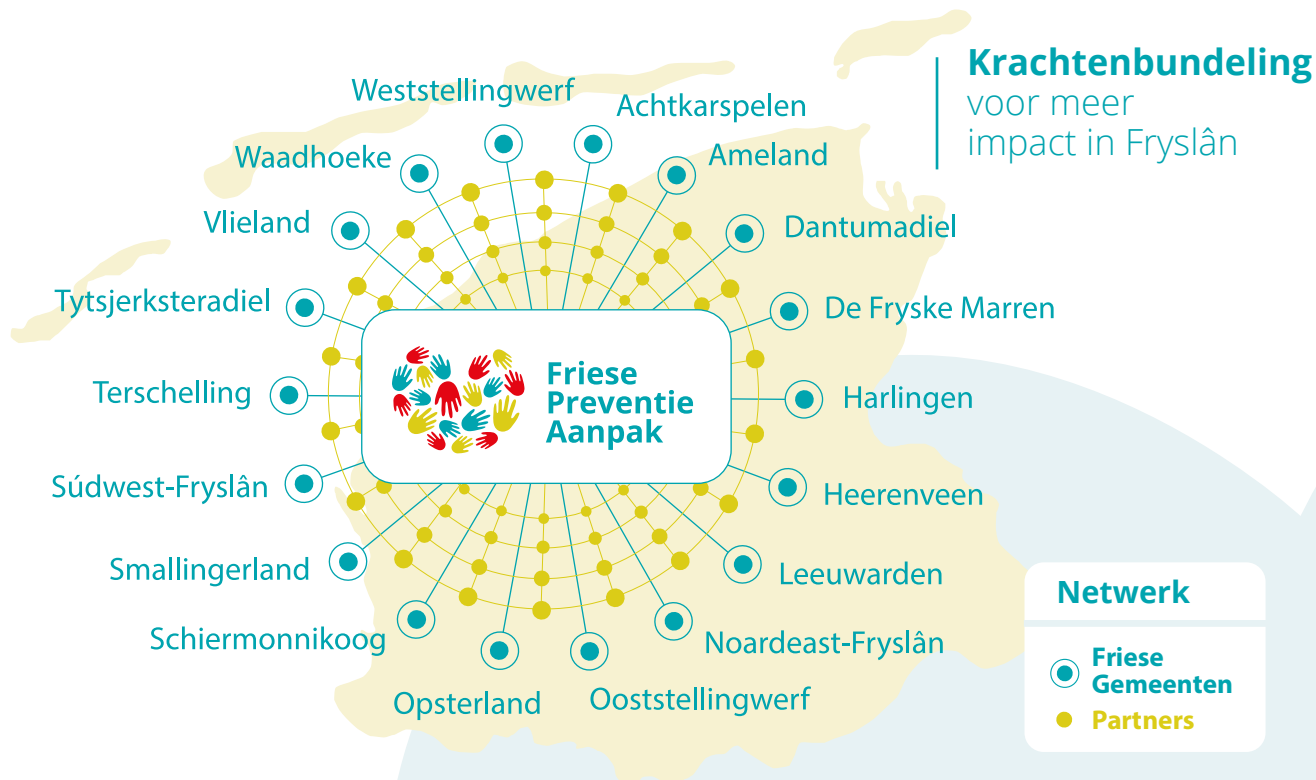
“Ik kijk met trots terug op vijf jaar Friese Preventieaanpak. Wat mij nog steeds enorm enthousiast maakt, is de blijvende bevologenheid van iedereen die betrokken is bij ons programma. Die gezamenlijke inzet en samenwerking maken écht het verschil. We hebben al veel bereikt, maar blijven ons onverminderd inzetten voor gelijke kansen op gezondheid en welzijn voor iedereen in Fryslân, van lyts, jong, grut tot wiis.”

Inzicht en impact

Marieke Vellinga
Voorzitter Bestuurlijk platform
Friese Preventieaanpak

“In Fryslân werken we goed samen. Van Schiermonnikoog tot Leeuwarden, van kennis- tot zorgorganisaties: we staan samen aan de lat voor een goede gezondheid, welzijn en gelijke kansen voor iedere Fries. Bij de Friese Preventieaanpak ontmoeten we elkaar, leren we van elkaar en moedigen we elkaar aan. Tot in de haarvaten van Fryslân!”. ”

Tusken tiids en takomst

Onze coalities, ketenaanpakken en de rol van de lokale aanjager

Coalitie

Een coalitie binnen de Friese Preventieaanpak is een resultaatgerichte netwerksamenwerking, waar organisaties elkaar vinden op een gezamenlijke opgave, thema of binnen diverse programma's en interventies die Fryslân rijk is.

Ketenaanpak

Binnen een ketenaanpak bundelen verschillende partners hun krachten om kwetsbare doelgroepen in beeld te brengen en passende interventies te bieden op vijf onderwerpen. Dit betreft: Kinderen en Volwassenen met Overgewicht en Obesitas, Valpreventie, Kansrijke Start en Sociaal verwijzen (Welzijn op recept).

Lokale aanjagers

Elke gemeente heeft een lokale aanjager benoemd die de provinciale aanpak doorvertaalt naar lokaal en zorgt voor de lokale uitvoering.

Sarah Versteegh

Lokale aanjager
Gemeente Vlieland

"Als aanjager van de Friese Preventieaanpak op Vlieland geloof ik sterk in de kracht van samen. Op een eiland als het onze zijn we op sommige zorgvormen afhankelijk van de wal, maar juist daarom is het zó belangrijk om regionaal samen te werken én dit lokaal te vertalen. Ik zie het als mijn taak om het eilandperspectief in te brengen: de korte lijnen, de hechte gemeenschap en de specifieke wensen die daarbij horen. Door die stem te laten horen, bouwen we aan preventie die niet alleen werkt in theorie, maar écht verschil maakt voor onze inwoners."

Waar zetten de lokale aanjagers zich op in?

In iedere Friese gemeente is een lokale aanjager aangesteld. Als je het de lokale aanjager zelf vraagt, dan ligt de nadruk van deze rol op *aanjagen*, *verbinden en faciliteren* binnen verschillende programma's en thema's rondom gezondheid en welzijn. Kernwoorden hierin zijn:

Beleidsontwikkeling
Analyse Versterken van de sociale basis
Ketenaanpakken **Verbinding leggen**
Provinciale afstemming
Coördinatie **Regie voeren**
Lokale afstemming
Preventie aanjagen
Samenwerking versterken
Planvorming

Wij zien **Positieve gezondheid** als een gedachtegoed van waaruit we in Fryslân samen willen werken.

Krachtenbundeling: de Friese Preventieaanpak is dé grootste samenwerking op preventie in Fryslân en dé plek waar alles over preventie in Fryslân samenkomt.

Om te werken aan de brede opgave van preventie zetten we in op het **versterken van de sociale basis**: de kracht van de mienskip.

AMBITIE

OPGROEIEN IN EEN KANSRIJKE OMGEVING VOOR IEDEREEN MOGELIJK MAKEN. INZETTEN OP BESTAANSZEKERHEID EN GEÏJKE KANSEN VOOR IEDEREEN. ONTSCHOT EN DOEKEN OVERSTIJGEND WERKEN DE WEG VRIJ MAKEN VOOR DE KRACHT VAN MIENSKIP

Februari 2025

Volop belangstelling vanuit het Ministerie van Volksgezondheid, Sport en Welzijn (VWS) voor hoe we samen de Friese Mienskip versterken en preventie centraal zetten in de overgang van zorg naar gezondheid. Tijdens het werkbezoek van Marjolijn Sonnema, directeur-generaal Volksgezondheid (DGV) bij het Ministerie van VWS, stond de samenwerking binnen het Friese Integraal Zorgakkoord (FrIZA) centraal en werd ingezoomd op de brede preventie-opgaven die wij vanuit de Friese Preventieaanpak als dé regionale preventie-infrastructuur van Fryslân oppakken.

Friese Preventie podcast

In onze podcastserie 'Friese Preventie-podcast' maken wij het ongevoerde gesprek wél bespreekbaar. We duiken in thema's die raken aan gezondheid en welzijn, in alle levensfasen.

Weten

Delen

Doen!

+1120 leden

Samenwerkingsplatform nu ook beschikbaar als App

De Samenwerkingsplatform App is ontworpen voor zorgprofessionals, beleidsmakers en bestuurders die snel toegang willen tot de laatste inzichten in gezondheid en welzijn in Fryslân. De app geeft het laatste nieuws van de Friese Preventieaanpak – en maakt het gemakkelijker dan ooit om in contact te blijven met mede-professionals.

De App informatie en download staat onderaan de pagina via de QR-code link.

**Friese
Preventie
Aanpak**

Ook meedoen?

Samenwerken binnen de Friese Preventie-aanpak betekent bijdragen aan een prachtige ambitie voor alle inwoners in Fryslân.

Meer weten?

Check friesepreventieaanpak.nl of neem contact met ons op via info@friesepreventieaanpak.nl

Aan de slag met FriZA-opgaven

Friese Integraal Zorgakkoord

De Friese Preventieaanpak vervult een belangrijke trekkersrol op meerdere opgaven en fundamenten vanuit het Friese Integraal Zorgakkoord (FriZA). Zo benutten we onze coalities 'Ouderschap', 'Gezond leven' en 'Mentale gezondheid' voor onderstaande opgaven:

1 Gezond leven en Kansrijk opgroeien

Gezond leven begint bij een gezonde omgeving: een plek waar gezonde keuzes vanzelfsprekend zijn en negatieve invloeden zo veel mogelijk worden voorkomen. We zetten in op een gezonde leefstijl

voor jong en oud. Met aandacht voor thema's als een kansrijke start, roken, alcohol en gezond gewicht. En we kijken extra naar plekken in Fryslân waar het leven soms wat lastiger is.

2 Mentale gezondheid en veerkracht: promotie van mentale gezondheid gedurende de hele levensloop

We zetten in op het voorkomen van mentale problemen door inwoners weerbaarder te maken. We zorgen dat hulp laagdrempelig is, goed vindbaar en afgestemd op de behoefte. En we organiseren die hulp slimmer, samen met de betrokken partners. Er zijn drie prioritaire opgaven geformuleerd: mentaal welbevinden in het onderwijs; depressie- en suïcidepreventie en verminderen van eenzaamheid.

Al onze coalities en ketenaanpakken leveren, zij het (in)direct, een betekenisvolle bijdrage aan het realiseren van de gestelde opgaven.

3 Fundament: Versterken sociale basis

Wij geloven dat verbondenheid en zinvolle ontmoetingen belangrijk zijn voor de overgang van zorg naar gezondheid en welzijn voor onze inwoners. Deze overgang begint met een sterkere samenleving. Daarom richten we ons op het versterken van de sociale basis in Fryslân. Dit doen we door samen te werken aan belangrijke initiatieven, met iedereen: we maken de weg vrij voor de 'kracht van de Mienskip'.

Rol van de Kenniswerkplaats Gezond Fryslân bij FriZA-monitoring

Kenniswerkplaats Gezond Fryslân heeft een monitoringsplan opgesteld voor het FriZA, om de doelen van het FriZA in beeld te brengen en de ontwikkelingen te volgen. Zo zien we wat wel of niet werkt, kunnen we op tijd bijsturen en gaan we van **data** naar **dialoog** en **doen**. Dit werkt toe naar een goede gezondheid en welzijn voor de inwoners van Fryslân.

Regioplan FriZA Opgaven & Fundamenten

	 Mienskip versterken	 Kansrijk opgroeien & gezond leven	 Gezond ouder worden	 Mentale gezondheid & veerkracht	 Toekomst-bestendige MSZ
Versterken sociale basis	✓	✓	✓	✓	✓
Versterken eerste lijn	✓	✓	✓	✓	✓
Arbeidsmarkt	✓	✓	✓	✓	✓
Digitalisering	✓	✓	✓	✓	✓
Inwonersparticipatie & bewustwording	✓	✓	✓	✓	✓

✓ Opgaven en fundamenten die door de **Friese Preventieaanpak** worden opgepakt

Lineke Kleefstra
Directeur publieke
gezondheid, GGD Fryslân

"In Fryslân zetten we ons al jaren gezamenlijk in via de Friese Preventieaanpak, met als doel de Friese inwoners de gezondste van Europa te laten zijn. Het voorkomen van zorg is meer dan ooit van belang en hierin zijn een sterke sociale basis en kansrijk opgroeien voorwaardelijk. Dit vraagt domein-overstijgend én opgavegericht samenwerken. We hebben inmiddels een stevig fundament gelegd voor de gevraagde preventieinfrastructuur uit het Integrale Zorgakkoord. Samen blijven we ons hard maken voor de gezondheid van de Friese inwoners."